

CĂLIN PIESCU

TIMIȘOARA – CALEIDOSCOP DE AMINTIRI

Partea IV

Partea I

http://www.bjt2006.org/CP_Amintiri1_2924.pdf

Partea II

http://www.bjt2006.org/CP_Amintiri2_3924.pdf

Partea III

https://www.bjt2006.org/CP_Amintiri3_5124.pdf

CUM RECUNOȘTI UN TIMIȘOREAN ÎN AFARA BANATULUI?

Începând de pe la 12 ani, mergeam în vacanța de primăvară sau de vară doar Diana și cu mine pentru câte o săptămână la sora bunicii la București. Spre deosebire de unii dintre prietenii mei eu nu am rețineri față de București și unii dintre bucureșteni, și de aceea am mers cu mare plăcere în capitală. Acolo trăiau și trăiesc în continuare mai multe verișoare și un văr, rude din partea tatălui. Țin minte că o dată când am sunat la ușa unora dintre verișoare, mi-a deschis mama lor și eu am salutat-o cum o făceam cu toată lumea: „Servus”! Dinăuntru apartamentului s-a auzit deodată un strigăt puternic: „Călin, a venit Călin!” În mod evident, eram singura personană din cercul lor care saluta cu „Servus” și astfel au știut imediat cine a venit.

Aveam vreo 12 ani și eram în vacanță la București. Am urcat într-un tramvai destul de gol și m-am așezat pe unul dintre multele scaune libere. Câteva stații mai târziu, toate scaunele au fost deja ocupate, când a urcat o doamnă ”bătrână”, care probabil era mai tânără decât sunt eu astăzi. I-am oferit locul meu, așa cum fusesem învățat de acasă. Doamna a acceptat bucuroasă oferta, s-a așezat și m-a întrebat, de unde sunt. ”Din Timișoara” i-am răspuns. ”Aaa...,” a răspuns ea, ”așa se explică că mi-ai oferit locul”!

Tot legat de „Servus”, mi-a povestit tata o întâmplare din 1944-45. Părinții lui s-au refugiat împreună cu el de Armata Roșie, „eliberatoarea popoarelor”, la Timișoara, pentru ca după război să se mute la Iași. Și, à propos de această Armată Roșie „eliberatoare”, care și-a ridicat singură în 1945 Monumentul în Onoarea Soldatului Sovietic (Rus, după 1991) în centrul Vienei, în Schwarzenbergplatz, o statuie impunătoare, mi-am adus aminte de o epigramă scrisă de excepționalul Alexandru „Păstorel” Teodoreanu:

Soldat rus, soldat rus,
Te-au ridicat atât de sus,
Ca să te vadă popoarele...
Sau fiindcă-ți put picioarele?

În primul său an petrecut la Timișoara, tata a fost elev la liceul „C.D. Loga”, presupun că în ceea ce astăzi este clasa a VII-a. Într-o pauză, unul dintre colegii săi de clasă l-a prezentat fratelui său, care era cu câțiva ani mai mare, iar acesta l-a salutat pe tata cu „Servus”, la care tata i-a răspuns cu „Bună ziua, domnule elev” ca o formă de respect pe care o cunoștea el, nefiind normal să tutuie un elev mai mare. După aceea colegul de clasă l-a certat pe tata, de ce a fost așa de nepoliticos încât să nu-i răspundă fratelui său mai mare tot cu „Servus”, dacă acesta făcuse primul pas către amicitie și l-a salutat așa. Diferențe culturale...

Bun, „Servus” nu este folosit doar în Banat, ci în întregul fost Imperiu, întâi cel Habsburgic, apoi din 1867 cel Austro-Ungar, deci și în Crișana, Maramureș și Ardeal. Iar în Ardeal, stațiunile de schi erau mai bune decât în Banat și așa am ajuns să merg de câteva ori la schi în Poiana Brașov.

Neputând să locuiesc în Poiană, am primit cu ajutorul unor relații o cameră la un hotel din Brașov. Asta se întâmpla în anul 1983 sau 1984. Am ajuns cu trenul de noapte la Brașov, cred că pe la ora 4 dimineața, și am mers pe un întuneric beznă pe jos până la hotelul din centrul Brașovului. În Timișoara, chiar și la acea oră, la blocuri vedeai măcar la câte un geam o lumină, dar aici nu era nici o lumină aprinsă pe întregul drum, nici la ferestre, nici pe străzi, ci o beznă absolută. Nici mașini nu circulau aici, pentru că era deja în perioada în care benzina se găsea foarte greu, după așteptat ore sau chiar zile întregi la cozi kilometrice. Singura dată când mi-a apărut din față o mașină, am fost orbit de luminile ei. În fine, am ajuns la hotel și recepționera i-a povestit unui prieten care îi ținea companie următoarea întâmplare: „A sunat telefonul și, când am ridicat receptorul, de la celălalt capăt al firului un tip mi-a zis 'Ciao!', iar eu i-am răspuns cu 'Servus!' Nu știu pe cine căuta, dar și eu mi-am dat seama că ceva nu era în regulă”, i-a spus recepționera interlocutorului ei. „A greșit prefixul, căuta Timișoara, nu Brașovul”, a elucidat ea misterul. Și atunci am înțeles de ce ei i s-a părut ceva ciudat. Noi, în Timișoara, ne salutăm nu doar cu „Servus!”, ci și „Ciao!”, pe când în Brașovul anilor 1980 se folosea doar „Servus”. Cu „Ciao!” te legitimai imediat ca timișorean.

Tot în 1983, dar în septembrie, am participat la un stagiu de karate organizat la Brașov pentru participanții din întreaga țară, pentru că venea un mare maestru italian, Augusto Basile, din Grosseto, Toscana, împreună cu trei dintre asistenții săi. Într-una dintre după-amieze, am alergat după un firobuz, l-am prins chiar înainte să plece din stație și i-am spus unui coleg timișorean: „Ce bine că am prins firobuzul!” La care un alt pasager mi-a spus: „Firobuzul circulă doar la Timișoara, în rest este troleibuz!” Așa este, și explicația este că primul sistem de troleibuze din România a fost introdus, unde altundeva decât în Timișoara, anume în 15 noiembrie 1942, al doilea oraș fiind Bucureștiul abia în 1949. Iar primele troleibuze au fost fabricate de către FIAT din Torino și italienii le numesc și astăzi filobus, ceea ce în română se traduce mot-à-mot cu firobuz.

Și, în fine, o ultimă întâmplare cu diferențele culturale dintre Timișoara și alte regiuni ale României. Deja din anii 1960, dar poate și mai devreme, facultățile Institutului Politehnic din Timișoara organizau pentru studenții din penultimul an, al IV-lea, o așa-numită excursie de studii. Scopul acestei excursii era ca studenții să aibă ocazia de a cunoaște firme de profil interesante din industria românească, dar bineînțeles că era și o mică vacanță, foarte plăcută. Prima etapă din

excursia noastră de studii a fost Craiova, unde am ajuns dimineața, coborând din trenul de noapte Timișoara - București. Unul dintre colegi a venit la noi și ne-a spus că a descoperit o langoșerie și ne-am dus în grup mai mare să cumpărăm un langoș sau doi, pentru a ne potoli foamea. În mai 1984 era deja foarte dificil să găsești de cumpărat mâncare într-un oraș străin, așa că un langoș a fost foarte bine venit. Ne-am pus la coadă și în timp ce stăteam noi acolo, i-am spus prietenului meu Letre: „Sper să aibe și langoși simpli, nu doar cu brânză”, pentru că mie gustul de telemea nu îmi place nici pură, nici în langoș. La care se întoarce un domn din fața noastră și îmi spune cu o durere în glas: „Langoși cu brânză se găsesc doar la Timișoara!”

Va urma

Notiță biografică

Călin Piescu s-a născut la Timișoara în anul 1962, a urmat între 1968 și 1980 Liceul „Nicolaus Lenau” cu predare în limba germană din Timișoara și apoi secția de Inginerie Electronică și Telecomunicații a Institutului Politehnic „Traian Vuia” din Timișoara, promoția 1986. Între 2010 și 2012 urmează cursurile de masterat ale Facultății de Arte și Design, secția Foto – Video, din cadrul Universității de Vest din Timișoara și apoi, între 2012 și 2014, cursurile de masterat ale Facultății de Teologie Romano-Catolică din cadrul Universității din București. Emigrează în iunie 1990 în Germania, unde își începe activitatea de inginer electronist la Siemens în Augsburg, lucrând în diverse domenii de activitate. Din 2003 se mută la Viena unde trăiește și astăzi și continuă să lucreze pentru Siemens. A realizat trei expoziții personale și a participat la mai multe expoziții de grup de fotografie, fiind admis în iulie 2022 ca membru stagiar în Uniunea Artiștilor Plastici din România, Filiala Timișoara.